

UCHWAŁA NR^{801/2018}.....
ZARZĄDU POWIATU STARACHOWICKIEGO

z dnia^{18.07}..... 2018 r.

w sprawie wdrożenia procedury podzielonej płatności VAT

Na podstawie art. 34 ust. 1 i art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2018 r., poz. 995, 1000) w związku z art. 108a ust. 1 – 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. ustawy o podatku od towarów i usług (Dz. U. 2017.1221 z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. 1. Wprowadza się do płatności za faktury z wykazaną kwotą VAT realizowanych od 1 sierpnia 2018 roku model podzielonej płatności w podatku od towarów i usług.

2. „Procedura podzielonej płatności w podatku od towarów i usług wraz z wyjaśnieniami” zwana dalej „Procedurą”, stanowi załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. 1. Zobowiązują dyrektorów wydziałów, kierowników zespołów, jednoosobowe i wieloosobowe stanowiska pracy Starostwa Powiatowego w Starachowicach realizujących przelewy za faktury wystawione w imieniu i na rzecz jednostki samorządu terytorialnego do stosowania niniejszej Procedury.

2. Zobowiązują się Dyrektorów i Kierowników jednostek organizacyjnych Powiatu Starachowickiego do wdrożenia Procedury w kierowanej przez nich jednostce organizacyjnej.

§ 3. Uchwałę niniejszą należy traktować, jako jeden z elementów polityki rachunkowości Powiatu Starachowickiego i jego scentralizowanych jednostek.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Dyrektorowi Wydziału Finansowego Starostwa Powiatowego i Dyrektorom jednostek organizacyjnych.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 2018 r.

Przewodnicząca Zarządu

nieobecna
Danuta Krępa

Wicestarosta - Marek Pawłowski

M. Pawłowski
.....

Członkowie Zarządu:

Monika Nowak

Monika Nowak
.....

Andrzej Senddecki

Andrzej Senddecki
.....

Małgorzata Prus

Małgorzata Prus
.....

Główny księgowy
KADCA PRAWNY
Magdalena Szejńska
M. Szejńska

Uzasadnienie

Uchwałę wydaje się celem zapewnienia w Powiecie Starachowickim i jego jednostkach i zakładzie budżetowym, zwanych dalej „jednostkami scentralizowanymi”, spójności we wprowadzeniu nowych jednolitych zasad płatności należności wynikających z otrzymanych faktur. Przy czym chodzi tu tylko o należności z faktur z wykazanym podatkiem VAT, otrzymywanych od kontrahentów, będącymi dostawcami towarów lub świadczeniodawcami usług bezpośrednio dla jednostek. Procedury w tym zakresie ustala się, jako obowiązujące od 1 sierpnia 2018 r.

Wskazanie powyższych procedur wynika bezpośrednio ze specustawy o centralizacji rozliczeń VAT w samorządach, tj. z art. 4 ustawy z dnia 5 września 2016 r. o szczególnych zasadach rozliczeń w podatku od towarów i usług oraz dokonywania zwrotu środków publicznych przeznaczonych na realizację projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu przez jednostki samorządu terytorialnego (tj. Dz. U. z 2018, poz. 280).

Krzysztof Kozłowski
 Dyrektor Biura Gminy
Irena Kozłowska

Irena Kozłowska

Załącznik Nr 1

do Uchwały Zarządu Powiatu Nr 86/2018
z dnia 18 lipca 2018 r.

Procedura podzielonej płatności w podatku od towarów i usług wraz z wyjaśnieniami

Mechanizm podzielonej płatności

Zgodnie z art. 108 a ustawy o VAT podatnicy, którzy otrzymali fakturę z wykazaną kwotą podatku, przy dokonywaniu płatności kwoty należności wynikającej z faktury mogą zastosować mechanizm podzielonej płatności.

Ustawodawca zakłada model dobrowolnej płatności za faktury z wykazaną kwotą podatku VAT.

W związku z powyższym stosowną uchwałą określono, iż od 1 sierpnia 2018 r. Powiat Starachowicki oraz jednostki organizacyjne dokonujące zakupów w imieniu i na rzecz Powiatu Starachowickiego zwanego dalej „Powiatem” mają obowiązek przy dokonywaniu płatności za faktury, stosowania od 1 sierpnia 2018 r. obowiązkowo modelu podzielonej płatności w VAT.

Ustawodawca posługuje się stwierdzeniem „Podatnicy”, co wskazuje, że w modelu podzielonej płatności mogą uczestniczyć jedynie podmioty (B2B), tzn. obaj będący czynnymi podatnikami VAT.

Model podzielonej płatności nie obejmuje, zatem konsumentów lub kontrahentów Powiatu będących, co prawda przedsiębiorcami, lecz korzystającymi ze zwolnienia z art. 43 ustawy VAT lub z uwagi na obrót art. 113 ustawy o VAT. Przy dokonywaniu płatności za dokumenty wystawione przez podmioty nie będące czynnymi podatnikami VAT lub na rzecz osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej jednostki budżetowe oraz zakład budżetowy Powiatu nie stosują modelu podzielonej płatności, realizując zapłatę na zasadach obowiązujących przed 1 lipca 2018 r.

Te dwie grupy kontrahentów tj. konsumenci i kontrahenci nie będący podatnikami VAT, nie mogą od 1 sierpnia 2018 r. dokonywać również płatności na rzecz Powiatu i jego jednostek budżetowych w ramach podzielonej płatności (split payment).

Art. 108 a pkt 1 wskazuje ponadto, iż model podzielonej płatności będzie miał zastosowanie do faktur z wykazaną kwotą podatku VAT a to oznacza, że tylko za takie faktury wystawione przez jednostki Powiatu, jej kontrahent będzie mógł realizować zapłatę w ramach podzielonej płatności.

Z katalogu faktur zostały wyłączone, zatem faktury z odwrotnym obciążeniem za np. wybraną elektronikę, wybrane usługi budowlane tam gdzie występuje odwrotne obciążenie czy też wyłączone zostały faktury (dokumenty) wewnętrzne, jako nie zawierające „wykazanej kwoty podatku”. Zatem w tych przypadkach płatność następuje na dotychczasowych zasadach.

Faktury proforma, jako nie będące po pierwsze fakturami, po drugie wielokrotnie nie zawierają podatku VAT, po trzecie ustawa wprowadza warunek „otrzymanej faktury” również zostały wyeliminowane z tego rodzaju zapłaty.

Z uwagi na fakt, że wybierając podzieloną płatność, nabywca towaru / usługi uchronia się przed nie rozliczeniem podatku VAT przez dostawcę, należało wdrożyć tenże model płatności w Powiecie i jego jednostkach organizacyjnych.

Zastosowanie mechanizmu podzielonej płatności polega na tym, że:

- 1) zapłata kwoty odpowiadającej całości albo części kwoty podatku wynikającej z otrzymanej faktury jest dokonywana na rachunek VAT,
- 2) zapłata całości albo części kwoty odpowiadającej wartości sprzedaży netto wynikającej z otrzymanej faktury jest dokonywana na rachunek bankowy albo na rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo – kredytowej, dla której jest prowadzony rachunek VAT, albo jest rozliczana w inny sposób.

Ustawodawca nie wymaga zapłaty całości podatku VAT w ramach podzielonej płatności.

W ramach modelu podzielonej płatności, kwotę podatku VAT wynikającą z otrzymanej faktury można zapłacić w całości lub części. Nabywca towaru lub usługi decyduje, w jakiej części podatku VAT stosuje model „split payment”, a dostawca nie może się temu sprzeciwić.

Od dostawcy wymagana, zatem jest od 1 lipca 2018 roku szczególna dbałość o weryfikowanie otrzymanego przelewu lub wielu przelewów dotyczących tej samej faktury.

Kontrahent będący nabywcą decyduje każdorazowo ile i za którą fakturę otrzymaną płaci w ramach podzielonej płatności. Po drugie, raz dokonana zapłata w ramach podzielonej płatności nie oznacza konieczności późniejszych zapłat w tym systemie płatności. Kontrahent może, zatem nawet wybiórczo regulować zapłatę za faktury wystawione w imieniu i na rzecz Powiatu, od wybranych rodzajów transakcji, od pewnych wysokich wartości faktur itp., czemu jednostka nie może się sprzeciwić.

W systemie podzielonej płatności mogą uczestniczyć także faktury zaliczkowe, przedpłatowe, które mają wykazany podatek VAT.

Nie będą uczestniczyły w systemie podzielonej płatności faktury bez podatku VAT lub faktury ze stawką zwolnioną VAT otrzymane w związku z badaniem okresowym pracowników (usługi medyczne ze stawką zw. z VAT). Również faktury wystawiane przez Powiat lub jego jednostki organizacyjne bez podatku VAT za wyżywienie dzieci w szkołach, opłaty za pobyt w Domu Pomocy Społecznej, za usługi realizowane przez inne jednostki budżetowe, jako iż usługi te są zwolnione z VAT, nie mogą być regulowane w modelu podzielonej płatności.

Przypomnieć należy, iż ustawa wprowadza warunek „otrzymanej faktury”, jest to warunek logiczny, będący konsekwencją regulacji art. 86 ustawy VAT, uzależniający prawo do odliczenia podatku VAT od otrzymania faktury VAT.

Nie będą uczestniczyły, zatem także w tymże systemie płatności faktury, co prawda już wystawione przez sprzedawcę / dostawcę na rzecz Powiatu, lecz jeszcze nieotrzymane przez nabywcę.

Rachunek VAT

Zasady funkcjonowania rachunku bankowego oraz sposobu korzystania ze środków zgromadzonych na ww. rachunku, w tym zasady dokonywania płatności przez bank zostały uregulowane w Rozdziale 3a Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe.

Zapłata w modelu podzielonej płatności będzie odbywała się na rachunek VAT, który to model dobrowolny jest stosowany przez nabywcę.

„Rachunek VAT będzie to specjalne subkonto przy rachunku bankowym prowadzonym dla jednostki przez Bank lub SKOK, na który nabywcy towarów i usług, którzy otrzymali fakturę VAT z wykazaną kwotą VAT mogą realizować zapłaty w całości lub części podatku VAT. Oznacza to, że na „rachunek VAT” nie mogą być wpłacane należności za faktury w części netto a rachunek ten służy wyłącznie do przyjmowania zapłaty za faktury, ale tylko w części dotyczącej podatku VAT.

Z uwagi na fakt, że w systemie podzielonej płatności uczestniczyć mogą podmioty profesjonalne (podatnicy VAT), to tylko te podmioty, które widnieją w Centralnym Rejestrze Podatników VAT będą w nim uczestniczyły.

Tym samym, jeśli kontrahent nabywcy powiatu poda na fakturze numer konta bankowego prywatny, lub rachunek bankowy prywatny innej osoby, nabywca nie dokona płatności na tenże rachunek gdyż nie będzie dla tego rachunku prowadzony „rachunek VAT” a system bankowy zwróci przelew.

Ustawodawca wprowadza także zastrzeżenie, iż zapłata całości albo części kwoty odpowiadającej wartości sprzedaży netto wynikającej z otrzymanej faktury jest dokonywana na rachunek bankowy albo na rachunek w SKOK, dla których jest prowadzony rachunek VAT. Tym samym dobitnie wskazano, iż współdzielona płatność będzie realizowana na „rachunek VAT”, albo może być rozliczana w inny sposób.

Ustawa VAT zakłada, że system podzielonej płatności będzie obejmował jedynie transakcje z rachunku bankowego na rachunek bankowy. Zatem płatności gotówkowe zostały z tego modelu wyeliminowane, a także transakcje z udziałem karty płatniczej.

W ramach transakcji odręcznych przy użyciu terminala w Kasie Powiatu nie będzie możliwe zastosowanie podzielonej płatności.

Zastrzeżenie, co do możliwości zapłaty całości lub części kwoty netto z faktury wskazuje, że jedna faktura może być zapłacona więcej niż jednym przelewem i sytuacja taka będzie dopuszczalna nadal po 1 lipca 2018 r.

Mechanizm podzielonej płatności funkcjonuje tylko do waluty polskiej.

Zapłata w ramach mechanizmu podzielonej płatności polega na tym, iż płatność należności wynikająca z faktury dokonywana jest za pośrednictwem banku przy użyciu specjalnego komunikatu przelewu (zwanego dalej „przelewem Split”) udostępnionego przez Bank. Każdy Bank udostępni, zatem każdemu przedsiębiorcy posiadającemu status podatnika VAT czynnego tzw. komunikat przelewu.

Płatności dokonuje jednostka, jako nabywca towarów i usług, będąca razem z Powiatem czynnym podatnikiem VAT na rzecz swojego dostawcy towarów i usług, będącego też czynnym podatnikiem VAT.

Zapłata należności za nabyty towar lub usługę zostanie dokonana przez bank na podstawie wypełnionego przez jednostkę przelewu Split na dwa rachunki bankowe dostawcy, tj. na jego rachunek rozliczeniowy i powiązany z nim rachunek VAT. W komunikacie przelewu, podatnik – nabywca będzie wskazywał kwotę odpowiadającą całości lub części podatku VAT z faktury, która ma zostać zapłacona w ramach modelu podzielonej płatności. Zatem dopuszczalnym jest wprowadzenie do komunikatu przelewu jakiegokolwiek części kwoty podatku VAT z faktury i niekoniecznie odpowiadającej jej wartości sprzedaży netto. Wprowadzone rozwiązania spowodują, zatem konieczność ciągłego monitorowania przez pracowników Powiatu otrzymanych częściowo zapłat za faktury od 1 lipca 2018 r. tym bardziej, że Bank / SKOK nie odpowiada za wartości wprowadzane do komunikatu przelewu, w tym również nie odpowiada za prawidłowość kwoty podatku VAT.

Kontrahent Powiatu – nabywca będzie mógł, zatem uregulować część podatku VAT, całość podatku VAT, część kwoty netto, całość kwoty netto. Na odbiorcy przelewu tj. na jednostce Powiatu będzie ciążył obowiązek prawidłowego rozliczenia otrzymanej wpłaty.

Nabywca realizując przelew, w tym również Powiat i jego jednostki będzie musiał określić w komunikacie przelewu kwotę odpowiadającą całości albo części wartości sprzedaży brutto, przy czym należy wskazać, że jedna otrzymana faktura może zawierać różne stawki i kwoty podatku VAT a to oznacza, że system bankowy nie jest w stanie odrzucić jakiegokolwiek przelewu z tychże powodów, tym bardziej, że skrajne stawki sprzedaży opodatkowanej wynoszą od 0% do 23%.

W komunikacie przelewu nabywca będzie ponadto określał numer faktury, w związku z którą dokonywana jest płatność.

Zatem w ramach jednego przelewu nie można dokonywać zapłaty za więcej niż jedną fakturę.

Ustawodawca przewiduje konieczność podawania w komunikacie przelewu numeru NIP, za pomocą którego dostawca towarów lub usługobiorca jest zidentyfikowany na potrzeby podatku. Sprawdzenia statusu dostawcy, jako czynnego podatnika VAT należy dokonać na portalu podatkowym pod adresem: www.portalpodatkowy.pl. Przelew należności na podstawie przelewu Split dokonany na rzecz podmiotu, który nie jest podatnikiem VAT i nie posiada rachunku VAT, nie zostanie przez bank zrealizowany.

W ustawie przyjęto, iż w komunikacie przelewu podatnik „wskazuje” a to oznacza, że każdorazowo Bank / Skok nie może rozbudować „komunikat przelewu” o dodatkowe nieznane ustawie informacje.

Split payment będzie mógł mieć miejsce wyłącznie w odniesieniu do transakcji dokonywanych na rzecz innych podatników, czyli w relacjach firma – firma. Mechanizm ten nie będzie stosowany w transakcjach firma – osoba prywatna.

W przypadku wystawienia korekty faktury sprzedaży zwrot otrzymanej w module podzielonej płatności całości lub części zapłaty, można dokonać również przy użyciu komunikatu przelewu modelu podzielonej płatności.

Podatnik tj. Powiat, jeżeli otrzymał na rachunek VAT jakiegokolwiek wpłaty z tytułu zapłaty podatku VAT na tenże rachunek nie będzie mógł nimi swobodnie dysponować.

Wszelkie, zatem wpłaty podatku VAT na rachunek VAT będą mogły być rozdysponowane albo na wpłatę do Urzędu Skarbowego podatku VAT i tylko podatku VAT albo na zapłatę do innych kontrahentów JST, ale tylko w części podatku VAT.

Z uwagi na fakt, że Bank / SKOK nie wydaje do rachunku VAT instrumentu płatniczego (karty płatniczej) jednostka będzie miała ograniczone możliwości korzystania z podatku VAT odłożonego na rachunku VAT.

Zwolnienie nadwyżki środków na rachunku VAT

Uwolnienie środków finansowych będzie dokonywane wyłącznie na wniosek Powiatu, który będzie podlegał weryfikacji przez Naczelnika Urzędu Skarbowego. Wniosek w tym zakresie będzie wszczywał postępowanie o uzyskanie zgody na uwolnienie środków.

Zgoda Naczelnika Urzędu Skarbowego będzie wydawana, co do zasady do kwoty zawnioskowanej, a organ podatkowy nie będzie miał wglądu w stan konta JST.

Oznacza to, że organ podatkowy będzie wydawał zgodę „do kwoty” zawnioskowanej a nie do kwoty „zgromadzonej” na rachunku VAT. Postanowienie drogą elektroniczną będzie przekazywane do banku celem jego realizacji i to Bank będzie realizował niezwłocznie przekazanie środków z rachunku VAT na rachunek bieżący, do wysokości salda na tym rachunku.

Ustawodawca przyjął, iż w sytuacji braku środków na rachunku VAT, postanowienie Naczelnika Urzędu Skarbowego uznaje się za w całości zrealizowane, w momencie próby jego zrealizowania. Oznacza to, że Bank realizuje przelew do wysokości salda i nie ma obowiązku robić dodatkowych przelewów „uzupełniających” po wpływie środków na rachunek VAT jednostki.

Naczelnik Urzędu Skarbowego wyda decyzję o odmowie zgody na przekazanie środków z rachunku VAT na rachunek bieżący, jeśli podatnik posiada zaległości w podatku VAT w wysokości odpowiadającej zaległości podatkowej w podatku wraz z odsetkami za zwłokę, istniejącej na dzień wydania decyzji, powyższe reguluje art. 108 b ustawy o VAT.

Odpowiedzialność solidarna

Ustawodawca wprowadzając model podzielonej płatności, wprowadza ochronę podatnika w tym JST, korzystającego z tegoż modelu płatności za otrzymane faktury VAT. Ideą

ustawodawcy jest, bowiem ochrona rzeczywistego obrotu gospodarczego, chroniącego zasadniczo uczciwego kontrahenta przed nieuczciwością jego kontrahenta. Zatem JST decydując się na zapłatę za fakturę (faktury) w ramach podzielonej płatności do wysokości kwoty podatku wynikającego z otrzymanej faktury, zapłaconej w tymże modelu nie ponosi ryzyka odpowiedzialności za nierozliczony przez dostawcę podatek VAT, uniknie zapłaty odsetek od zaległości podatkowej, przy czym w tym ostatnim przypadku ustawodawca postawił wysoki próg, bo aż 95% faktur musi zostać opłacone w ramach modelu podzielonej płatności. Ochrony przewidzianej w ustawie nie stosuje się od 1 lipca 2018 r. w przypadku, gdy JST, co prawda zastosował model split payment, ale widział, że faktura została wystawiona przez podmiot nieistniejący, stwierdza czynności, które nie zostały dokonane, podaje kwoty niezgodne z rzeczywistością, potwierdza czynności, do których mają zastosowania przepisy art. 58 i 83 Kodeksu cywilnego powyższe reguluje art. 108 c ustawy o VAT.

Jeżeli zapłata zobowiązania podatkowego z tytułu podatku następuje w całości z rachunku VAT w terminie wcześniejszym niż termin zapłaty podatku, kwotę zobowiązania podatkowego z tytułu podatku można obniżyć o kwotę wyliczoną według wzoru określonego w art. 108 d ustawy o VAT.

Ustawodawca wprowadza dla podatników w tym dla JST, którzy stosują model zapłaty z wykorzystaniem mechanizmu podzielonej płatności tzw. system zachęt. W uproszczeniu ma on polegać na tym, że jeśli JST w całości zapłaci podatek VAT należny Skarbowi Państwa z rachunku VAT przed wymaganym ustawowo terminem, ma prawo obniżyć sobie swoje zobowiązanie w VAT. Zmiana ta koresponduje ze zmianą we wzorze deklaracji VAT - 7 gdzie od 1 lipca 2018 r. pojawi się nowa pozycja w deklaracji dotycząca kwoty, o jaką podatnik JST zmniejsza swoje zobowiązanie wobec Urzędu Skarbowego.

Obowiązki informacyjne

W trosce o zapewnienie przyjaznej współpracy ze środowiskiem biznesowym, należy przed wprowadzeniem modelu podzielonej płatności VAT przeprowadzić stosowne kampanie informacyjne, obejmujące zmaksymalizowanie próby poinformowania kontrahentów jednostki samorządu terytorialnego oraz jednostek organizacyjnych o wdrożeniu od 1 sierpnia 2018 r. modelu podzielonej płatności VAT.

W szczególności należy poinformować, iż JST będzie realizowała zapłaty za otrzymane faktury na specjalny utworzony przez Bank w tym celu tzw. „rachunek VAT”. Tylko faktury otrzymane przez JST od podatników VAT z wykazaną kwotą podatku VAT będą regulowane w podmiotowy sposób.

Należy również wskazać, iż zapłata w ramach podzielonej płatności VAT będzie mogła odbywać się od chwili wejścia w życie powyższej uchwały, wyłącznie na rachunek bankowy, do którego Bank przyjmujący przelew prowadzi rachunek VAT. Podanie rachunku bankowego „prywatnego” uniemożliwi przez JST zapłatę za fakturę a kontrahenta narazi na opóźnienie w otrzymaniu przelewu.

Ponadto należy poinformować w miejscach zwyczajowo przyjętych, iż model podzielonej płatności nie obejmuje, osób fizycznych, konsumentów lub kontrahentów Powiatu będących, co prawda przedsiębiorcami, lecz korzystającymi ze zwolnienia z art. 43 ustawy VAT lub z uwagi na obrót art. 113 ustawy o VAT. Przy dokonywaniu płatności za dokumenty wystawione przez podmioty nie będące czynnymi podatnikami VAT lub na rzecz osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej jednostki budżetowe oraz zakład budżetowy Powiatu nie stosują modelu podzielonej płatności, realizując zapłatę na zasadach obowiązujących przed 1 lipca 2018 r.